

At' na sebe lépe slyšíme!

text Pavel Cmiral | foto Pavel Šarbort, Ivan Krejza, Lenka Hricová a archiv Orbi pontes

ORBI PONTES. Svět mostů, mosty světů... Nebude řeč o mostech přes řeky, ale přes neviditelné hluboké propasti, které nás rozdělují. Nevíme si s nimi rady, bojíme se dohlédnout až na dno a často se je snažíme, se studem v očích, zbaběle obejít pohodlnou a k ničemu nezavazující oklikou. Přitom dobře víme, že ty propasti jsme si vyhloubili sami, a je jen na nás, abychom je také přemostili. Klikatí se mezi námi, jimž osud zatím dopřává zdraví a v ničem nás neomezuje, a našimi souputníky, pro které je náš svět zemí méně přátelskou, v mnohém nebezpečnou, zemí, s níž si dobře nerozumějí, i když se o to tolik snaží.

Pomoci nám všem se před časem rozhodlo mladé občanské sdružení **ORBI PONTES**. Začíná realizovat a podporovat programy a projekty, prosazující správný přístup a toleranci k našim spoluobčanům se zdravotním postižením nebo znevýhodněným jinými okolnostmi.

Stavitelkami mostů se dobrovolně staly obchodnice Renata Škopková, bývalá zdra-

votní sestra Monika Jindrová a průvodkyně Ing. Jana Fírllová.

Renata: Vždycky jsem pracovala s lidmi. Ať už to byla práce průvodkyně, obchodnice nebo poslední roky koordinátorky společenských akcí. Při jedné mezinárodní výměně, které se účastnili neslyšící lidé, mě natolik zaujali, že jsem se začala zabývat myšlenkou založit sdru-

žení, které by mohlo těmto lidem prakticky a účinně pomáhat. Když jsem se pak při přípravě konference tranzitního programu pro neslyšící seznámila s Monikou, mající podobné názory a představy jako já, bylo rozhodnuto.

Monika: Idea byla jasná. Vedle svých projektů sledovat i projekty jiných, především neziskových organizací a pomáhat jim realizovat je a propojovat s dalšími podobnými nápady.

Prvním projektem, kterým jste si nastavily laťku hezky vysoko, byl Týden komunikace osob se sluchovým postižením. Začal 22. září oslavou Mezinárodního dne neslyšících a proběhl nejen v Praze, ale i v šesti krajských městech. Na jeho náplni se podílela například Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Česká unie neslyšících, ale i školy pro děti s vadami sluchu, ZOO Praha, hudební skupiny... Čím jste přispěly vy?

Jana: Naše sdružení uspořádalo tři přednášky, vypravily jsme se za předškoláky do mateřské školy, abychom je seznámily se znakovým jazykem a komunikací s lidmi se sluchovým postižením, a sportovně založené zájemce jsme pozvaly na ukázkovou lekci do fitness klubu a do sauny. Jedna z přednášek byla věnována historii znakového jazyka, další se zaměřily na

praktické rady ve dvou životně důležitých oblastech. První, nazvaná Finanční gramotnost nejen pro neslyšící a nedoslýchavé, radila, jak rozumně nakládat s penězi, jak si vybrat dobrého finančního poradce nebo na co si dát pozor při podpisu smluv. Druhá pak byla prezentací služeb O₂ pro neslyšící a nedoslýchavé.

Renata: Inspirovaly jsme se Novým Zélandem. Dělalí tam něco podobného, ale zaměřují se pouze na znakový jazyk. My jsme projekt rozšířily na všechny osoby, které mají nějaké sluchové postižení.

Monika: Mezi sluchově postižené dnes zahrnujeme nejen neslyšící, ale i lidi nedoslýchavé a ohluchlé. V České republice se to týká zhruba půl milionu osob – a jak všichni víme, potíže se sluchem mohou s přibývajícím věkem, ale někdy i nečekaně potkat kaž-

dého z nás. Není tedy na škodu orientovat se v téhle problematice nejen kvůli lidem, kteří těmito poruchami trpí, ale i kvůli sobě.

Renata: V současné době se podílíme i na dalším projektu. Jde o výměnný pobyt neslyšících mládeže v Portugalsku. V budoucnosti bychom se chtěly věnovat organizování pracovních příležitostí v zahraničí, které by rozšířily možnosti zapojení se neslyšících osob do pracovního procesu. Aby získaly nové zkušenosti a mohly po návratu říct: „Když jsem pracoval venku, tohle jsem si v rámci svého oboru vyzkoušel a rád bych to uplatnil doma.“

Inspirovaly jsme se Novým Zélandem. Dělalí tam něco podobného, ale zaměřují se pouze na znakový jazyk. My jsme projekt rozšířily na všechny osoby, které mají nějaké sluchové postižení.

Díky technickému pokroku dnes mohou neslyšící studovat, vykonávat řadu povolání, která pro ně byla dřív zapovězena... Jak si s neslyšícími rozumí pracovní trh?

Renata: Někteří neslyšící udělají první vstřícný krok samozřejmě, bez otálení a dokážou se sebevědomě nabídnout. Jiní se ostýchají a bojí se odmítnutí. Ten zásadní krok musí ale udělat firma, jejich možný budoucí zaměstnavatel. A je to bohužel on, kdo často couvne. Neslyšící si stěžují, že i když mají kvalifikaci, manažer si vybere spíš člověka, který je méně kvalifikovaný, ale domluví se s ním.

Monika: Neslyšící teď mohou díky počítačům pracovat i doma, a této možnosti využívají hlavně lidé ohluchlí nebo nedoslýchaví. S kolegy komunikují písemně, a tím pádem se všechny problémy s dorozuměním smažou. Musíme si konečně uvědomit, že bariéry, o nichž v případě zdravotně postižených lidí neustále mluvíme, stavíme my. Oni je nemají proč stavět.

Renata: Stereotypně se předpokládá, že všechno vyřeší integrace těchto menšin do širší společnosti. Mnohem účinnější ale bude, když se ona většina s neomezenými možnostmi pomoci a se vstřícným pochopením pokusí integrovat do jejich světa. Chtěly bychom prostřednictvím vzdělávacích, kulturních a společenských akcí otevřít dveře, kterými by obě „zúčastněné strany“ volně a s chutí procházely sem a tam.

Už tu padlo slovo sebevědomí. Většina lidí s ním má potíže, na vině je jakékoli zapochybování o sobě, o svých kvalitách, o své